

RJ-Uiting 2019-7: Ontwerp-alea's RJ 122 'Prijsgrondslagen voor vreemde valuta'

Inleiding

In het kader van de periodieke beoordeling van niet-wettelijke opties in de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving heeft de Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ) besloten om drie aanpassingen voor te stellen in hoofdstuk 122 'Prijsgrondslagen voor vreemde valuta'.

Mogelijkheid vervallen voor kleine en middelgrote rechtspersonen om altijd de baten en lasten om te kunnen rekenen tegen de slotkoers per balansdatum.

In alinea 304 van hoofdstuk 122 'Prijsgrondslagen voor vreemde valuta' stelt de RJ voor om de mogelijkheid voor middelgrote rechtspersonen te laten vervallen om altijd de baten en lasten om te kunnen rekenen tegen de slotkoers per balansdatum. De RJ is van mening dat deze verwerkingswijze tot minder goede verslaggeving leidt als valutakoersen significant fluctueren, terwijl deze expliciete optie niet nodig is als er sprake is van een praktische benadering indien valutakoersen niet significant fluctueren. De nieuwe bepalingen mogen, in afwijking van hoofdstuk 140 'Stelselwijzigingen', prospectief verwerkt worden voor verslagjaren aanvangend op of na 1 januari 2020. Een overgangsbepaling is opgenomen in ontwerp-alea 601.

In de RJk-bundel wordt naar de RJ-bundel verwezen als de presentatievaluta afwijkt van de functionele valuta. Consistent met het bovenstaand voorstel voor middelgrote rechtspersonen, is deze wijziging daarom ook voor kleine rechtspersonen van toepassing.

Mogelijkheid vervallen om de aanpassing naar reële waarde van activa en passiva, anders dan goodwill, van een bedrijfsuitoefening in het buitenland tegen de wisselkoers op het moment van de transactie om te rekenen

In alinea 310 van hoofdstuk 122 ‘Prijsgrondslagen voor vreemde valuta’ inzake de omrekening van goodwill en andere activa en passiva van een bedrijfsuitoefening in het buitenland bestaat de optie om deze tegen de slotkoers of tegen wisselkoers op het moment van de transactie te verwerken. In ontwerp-alinea 310 wordt voorgesteld deze optie te beperken tot de goodwill. De reden hiervoor is dat goodwill onder de RJ in een relatief korte periode wordt afgeschreven en dat hierdoor het effect van deze valutaomrekening naar verwachting beperkter zal zijn. Voor de aanpassingen naar de reële waarde van de boekwaarden van de andere activa en passiva op het moment van die acquisitie wordt voorgesteld dat deze dienen te worden omgerekend tegen de slotkoers op balansdatum. Dat betekent dat de gehele boekwaarde van een actief of passief van een bedrijfsuitoefening in het buitenland zoals bepaald door de deelnemende rechtspersoon wordt omgerekend tegen de slotkoers. Een stelselwijziging mag, in afwijking van hoofdstuk 140 ‘Stelselwijzigingen’, prospectief verwerkt worden. Een overgangsbepaling is opgenomen in ontwerp-alinea 602. Ten slotte is het voorbeeld in alinea 310a verplaatst naar een bijlage bij dit hoofdstuk.

In de RJk-bundel wordt naar de RJ-bundel verwezen voor de verwerking van een bedrijfsuitoefening in het buitenland. Consistent met het bovenstaand voorstel, is deze voorgestelde wijziging daarom ook voor kleine rechtspersonen van toepassing.

Mogelijkheid vervallen om gerealiseerde deel van de wettelijke reserve omrekeningsverschillen bij (gedeeltelijke) vervreemding van buitenlandse activiteiten rechtstreeks in het eigen vermogen te verwerken

Voorgesteld wordt om alinea 311 van hoofdstuk 122 ‘Prijsgrondslagen voor vreemde valuta’ te herzien. De RJ is van mening dat het verwerken van het gerealiseerde deel van de wettelijke reserve omrekeningsverschillen bij (gedeeltelijke) vervreemding van buitenlandse activiteiten in de winst-en-verliesrekening (als onderdeel van het resultaat op de vervreemding van de bedrijfsuitoefening in het buitenland) tot een beter inzicht in het resultaat leidt dan verwerking rechtstreeks in het eigen vermogen. Bovendien sluit dit aan bij de bepalingen van IFRS. Daarom stelt de RJ voor om de optie om het gerealiseerde deel van de wettelijke reserve omrekeningsverschillen bij (gedeeltelijke) vervreemding van buitenlandse activiteiten rechtstreeks in het eigen vermogen te verwerken te laten vervallen. Het bedrag van de cumulatieve omrekeningsverschillen wordt, op grond van artikel 2:377 lid 8 BW, afzonderlijk toegelicht. Een stelselwijziging wordt overeenkomst hoofdstuk 140 ‘Stelselwijzigingen’ verwerkt.

In de RJk-bundel wordt naar de RJ-bundel verwezen voor de verwerking van een bedrijfsuitoefening in het buitenland. Consistent met het bovenstaand voorstel, is deze voorgestelde wijziging daarom ook voor kleine rechtspersonen van toepassing.

Ingangsdatum

De RJ stelt voor om alle hiervoor genoemde wijzigingen van kracht te laten zijn voor verslagjaren die aanvangen op of na 1 januari 2020.

Commentaarperiode

De RJ nodigt u uit tot het inzenden van reacties en commentaren op deze RJ-Uiting. Deze ziet de RJ graag uiterlijk 17 mei 2019 tegemoet. Reacties en commentaren kunnen – bij voorkeur per email (secretariaat@rjnet.nl) - worden ingediend bij het RJ-secretariaat. Ze zullen door de RJ als openbare informatie worden behandeld en op de RJ-website worden gepubliceerd, tenzij door respondenten is aangegeven dat het commentaar geheel of gedeeltelijk moet worden aangemerkt als vertrouwelijk.

Amsterdam, 15 april 2019

Wijzigingen in hoofdstuk 122 'Prijsgrondslagen voor vreemde valuta' (wijzigingen zichtbaar)

216 [...]

Omrekeningsverschillen inzake een bedrijfsuitoefening in het buitenland, aangehouden in de reserve omrekeningsverschillen als onderdeel van het eigen vermogen, worden niet (alsnog) in de winst-en-verliesrekening verwerkt. Bij vervreemding van een bedrijfsuitoefening in het buitenland worden de cumulatieve omrekeningsverschillen in de winst-en-verliesrekening verwerkt ~~indien is gekozen voor de onder a) van alinea 311 aanbevolen methode.~~

303 Om praktische redenen ~~kan wordt~~ voor de omrekening van de baten en lasten ~~vaak~~ een koers ~~worden~~ gebruikt die de koersen op de transactiedata ~~voldoende~~ benadert (bijvoorbeeld de gemiddelde koers over de periode ~~of de slotkoers op balansdatum~~). Indien de wisselkoersen echter aanzienlijk fluctueren, is het gebruik van de gemiddelde koers voor een periode ~~of de slotkoers op balansdatum~~ niet mogelijk.

304 (vervallen)

~~Middelgrote rechtspersonen mogen de activa, passiva, baten en lasten bij de omrekening van de functionele valuta in een andere presentatievaluta als volgt omrekenen:~~

- ~~a. alle activa, passiva, baten en lasten worden omgerekend tegen de slotkoers op de balansdatum;~~
- ~~b. de omrekeningsverschillen uit (a) worden als in de reserve omrekeningsverschillen als onderdeel van het eigen vermogen verwerkt.~~

~~Indien middelgrote rechtspersonen gebruik maken van dit alternatief, dienen de bepalingen van deze alinea integraal te worden toegepast.~~

310 Goodwill ontstaan bij de acquisitie van een bedrijfsuitoefening in het buitenland ~~en elke aanpassing naar de reële waarde van boekwaarden van activa en passiva op het moment van die acquisitie worden wordt~~ behandeld:

- a. als ~~activa en passiva~~ actief of passief (in geval van negatieve goodwill) van de bedrijfsuitoefening in het buitenland, om te rekenen tegen de slotkoers in overeenstemming met alinea 302; of
- b. als ~~activa en passiva~~ actief of passief (in geval van negatieve goodwill) van de rechtspersoon uitgedrukt in de functionele valuta van de rechtspersoon, dan wel te classificeren als een niet-monetaire post in vreemde valuta en te verwerken tegen de wisselkoers op het moment van de transactie, in overeenstemming met alinea 203, onder b.

Elke aanpassing naar de reële waarde van boekwaarden van andere activa en passiva op het moment van die acquisitie, inclusief de aanpassing van activa of passiva die voor het eerst worden verwerkt (waaronder immateriële vaste activa die door de deelneming zelf niet zijn geactiveerd), dient te worden omgerekend tegen de slotkoers in overeenstemming met alinea 302. Dat betekent dat de gehele boekwaarde van een actief of passief van een bedrijfsuitoefening in het buitenland, zoals bepaald door de deelnemende rechtspersoon, wordt omgerekend tegen de slotkoers.

310a (vervallen)

~~Ter illustratie van alinea 310 wordt het navolgende voorbeeld gegeven:~~

BV A heeft op 1 januari 20x4 een 100% belang verworven in deelneming B (bedrijfsuitoefening in de US met functionele valuta in US dollar). De acquisitieprijs bedraagt US\$ 1.000. De netto vermogenswaarde (gebaseerd op de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva en de grondslagen van BV A) bedraagt op 1 januari 20x4 US\$ 800. De goodwill bedraagt derhalve US\$ 200. Op 1 januari bedraagt de wisselkoers 1 US\$ = 0,80 €. Op 31 december 20x4 bedraagt de slotkoers 1 US\$ = 0,90 €. Ter wille van de eenvoud wordt aangenomen dat er in 20x4 geen wijzigingen zijn opgetreden in de netto vermogenswaarde en de goodwill.

Verwerking van de valutakoersverschillen per 31 december 20x4 volgens alinea 310, onder a:

Waardering deelneming B per 1 januari 20x4: $US\$ 1.000 - (US\$ 800 + US\$ 200) \times 0,80 = € 800$ (gepresenteerd als deelneming ad € 640 en goodwill ad € 160).

Waardering deelneming B per 31 december 20x4: $US\$ 1000 - (US\$ 800 + US\$ 200) \times 0,90 = € 900$ (gepresenteerd als deelneming ad € 720 en goodwill ad € 180).

Het koersverschil van € 100 wordt in overeenstemming met alinea 302 in een afzonderlijke component in het eigen vermogen verwerkt, derhalve ook het koersverschil ad € 20 dat op de goodwill is ontstaan.

Verwerking van de valutakoersverschillen per 31 december 20x4 volgens alinea 310, onder b:

Waardering deelneming B per 1 januari 20x4: $US\$ 800 \times 0,80 = € 640$. Waardering goodwill per 1 januari 20x4: $US\$ 200 \times 0,80 = € 160$.

Waardering deelneming B per 31 december 20x4: $US\$ 800 \times 0,90 = € 720$. Het koersverschil ad € 80 wordt in overeenstemming met alinea 302 in een afzonderlijke component in het eigen vermogen verwerkt. De goodwill wordt tegen de historische koers gewaardeerd zodat hierover geen koersverschillen worden verantwoord.

311 Indien de bedrijfsuitoefening in het buitenland wordt vervreemd, wordt het cumulatieve bedrag van de omrekeningsverschillen met betrekking tot de bedrijfsuitoefening in het buitenland niet langer aangehouden in de reserve omrekeningsverschillen.

Aanbevolen wordt om de Deze cumulatieve omrekeningsverschillen dienen op het moment van vervreemding te worden verwerkt in de winst-en-verliesrekening als onderdeel van het resultaat op de vervreemding verkoop van de bedrijfsuitoefening in het buitenland. Het in de winst-en-verliesrekening verwerkte cumulatieve bedrag van de omrekeningsverschillen wordt ~~aan~~ overeenkomstig artikel 2:377 lid 8 BW afzonderlijk toegelicht.

~~Als alternatief is het toegestaan om de cumulatieve omrekeningsverschillen rechtstreeks te verwerken in de Overige reserves. Artikel 2:389 lid 8 BW bepaalt dat bij gehele of gedeeltelijke vervreemding van de bedrijfsuitoefening in het buitenland, het gedeelte dat op de bedrijfsuitoefening in het buitenland betrekking heeft, aan de reserve omrekeningsverschillen wordt onttrokken. Het is derhalve niet toegestaan om de cumulatieve koersverschillen in de reserve omrekeningsverschillen te handhaven indien het betreffende belang is vervreemd.~~

122.6 Overgangsbepalingen

601 Voor middelgrote rechtspersonen is met ingang van verslagjaren die aanvangen op of na 1 januari 2020 de mogelijkheid vervallen om voor baten en lasten altijd de slotkoers op de balansdatum te gebruiken bij de omrekening van de functionele valuta naar een andere presentatievaluta (alinea 304). De omrekening vindt plaats volgens alinea 302 en 303. Deze wijziging mag, in afwijking van hoofdstuk 140 Stelselwijzigingen, prospectief worden toegepast voor verslagjaren aanvangend op of na 1 januari 2020.

602 Voor verslagjaren aanvangend op of na 1 januari 2020 is de mogelijkheid vervallen in alinea 310 om elke aanpassing naar de reële waarde van activa of passiva ontstaan bij de acquisitie van een bedrijfsuitoefening in het buitenland te verwerken tegen de wisselkoers op het moment van de transactie. Vanaf dan dienen deze reële waarde aanpassingen tegen de slotkoers te worden verwerkt. Deze wijziging mag, in afwijking van hoofdstuk 140 Stelselwijziging, prospectief verwerkt worden.

122 Bijlage Voorbeeld omrekening van een bedrijfsuitoefening in het buitenland

Ter illustratie van alinea 310 wordt het navolgende voorbeeld gegeven:

BV A heeft op 1 januari 20x4 een 100%-belang verworven in deelneming B (bedrijfsuitoefening in de US met functionele valuta in US dollar). De acquisitieprijis bedraagt US\$ 1.000. De netto-vermogenswaarde (gebaseerd op de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva en de grondslagen van BV A) bedraagt op 1 januari 20x4 US\$ 800. De goodwill bedraagt derhalve US\$ 200. Op 1 januari bedraagt de wisselkoers 1 US\$ = 0,80 €. Op 31 december 20x4 bedraagt de slotkoers 1 US\$ = 0,90 €. Ter wille van de eenvoud wordt aangenomen dat er in 20x4 geen wijzigingen zijn opgetreden in de netto-vermogenswaarde en de goodwill.

Verwerking van de valutakoersverschillen per 31 december 20x4 volgens alinea 310, onder a:

Waardering deelneming B per 1 januari 20x4: $US\$ 1.000 (US\$ 800 + US\$ 200) \times 0,80 = € 800$ (gepresenteerd als deelneming ad € 640 en goodwill ad € 160).

Waardering deelneming B per 31 december 20x4: $US\$ 1000 (US\$ 800 + US\$ 200) \times 0,90 = € 900$ (gepresenteerd als deelneming ad € 720 en goodwill ad € 180).

Het koersverschil van € 100 wordt in overeenstemming met alinea 302 in een afzonderlijke component in het eigen vermogen verwerkt, derhalve ook het koersverschil ad € 20 dat op de goodwill is ontstaan.

Verwerking van de valutakoersverschillen per 31 december 20x4 volgens alinea 310, onder b:

Waardering deelneming B per 1 januari 20x4: $US\$ 800 \times 0,80 = € 640$. Waardering goodwill per 1 januari 20x4: $US\$ 200 \times 0,80 = € 160$.

Waardering deelneming B per 31 december 20x4: $US\$ 800 \times 0,90 = € 720$. Het koersverschil ad € 80 wordt in overeenstemming met alinea 302 in een afzonderlijke component in het eigen vermogen verwerkt. De goodwill wordt tegen de historische koers gewaardeerd zodat hierover geen koersverschillen worden verantwoord.